

Конференция "Мечтайте дръзко" – развитие на професионалното образование и обучение

**Панел 2 „Качество и стандарти в професионалното
образование и обучение в България“**

Ключови характеристики на СППОО-2024

- 193 професии, някои от които изцяло нови като концепция (20 на брой), с различни степени на професионална квалификация
- Ок. 40 професии със силен **дигитален** и **зелен** фокус - цифровизация и устойчиво развитие в отделните сектори на икономиката
- Актуализация до два пъти годишно (до 31 май и до 31 октомври на календарната година) - при необходимост от промени, произтичащи от нормативната уредба, предложения за актуализиране на Списъка могат да се правят и извън посочените срокове

Защо новите ДОС са актуални?

- ✓ Не само нова рамка, но и актуализиране на съдържанието: съобразени с дигиталния и зеления преход - реално във всички тях се залагат „зелени“ умения и специфични технологии
- ✓ Насочени към професиите на настоящето и бъдещето
- ✓ Предполагащи улеснена мобилност между професии и по-бърза адаптация
- ✓ Разработени в партньорство с бизнеса и експертните общности
- ✓ Нова концепция за обучението по част от професия

Нов фокус в ДОС

✓ Отговор на промените в икономиката

- Автоматизация и дигитализация на производството и услугите
- Навлизане на изкуствен интелект и нови технологии
- Ускорено развитие на зелената икономика

VS

✓ Фокус върху търсенето на новия тип трудови пазари – на местно и глобално ниво

- Дигитални умения
- Работа с данни и технологии
- Енергийна ефективност и устойчиво развитие
- Междудисциплинарни компетентности

Какво печелят обучаемите и работодателите?

За обучаемите лица (ученици и възрастни):

- ✓ По-актуално учебно съдържание
- ✓ По-голяма гъвкавост при професионалната реализация
- ✓ Подготовка и реално прилагане на ученето през целия живот

За бизнеса:

- ✓ По-добро съответствие между подготовката и нуждите на работодателите
- ✓ По-бързо адаптиране на кадрите към работната среда
- ✓ Възможности за активно участие в подготовката на бъдещите специалисти

Какво осигури приемането на новите ДОС?

- ✓ Навременно стартиране на обучения по професиите от СПОО-2024 (подготовка на актуална учебна документация за училищата, прелицензиране на ЦПО, обучения в професионалните колежи)
- ✓ Осигуряване на обучения за заети и безработни с публични средства
- ✓ По-тясна обвързаност между образованието и обучението, бизнеса и секторните потребности от кадри
- ✓ Осигуряване на условия за придобиване на професионални компетентности, съпоставими с глобалните изисквания и тенденции

Цялостна връзка с модернизацията на ПОО

Новите ДОС са част от **цялостната реформа** в професионалното образование и обучение:

- ✓ Нов СПОО–2024
- ✓ Нови национални изпитни програми
- ✓ Актуализирани учебни планове и програми
- ✓ Участие на Секторните съвети на уменията и бизнеса
- ✓ Развитие на дигитални инструменти и интерактивни ресурси

Това превръща ПОО в по-гъвкава и ориентирана към потребностите на икономиката система.

Дигиталният СППОО – професиите „оживяват“ онлайн

- Публична интерактивна уеб платформа: <https://is.navet.government.bg/DI.SPPOO.Web>
- Интеграция с Информационната система (ИС) на НАПОО – обновяване на данните в модула
- Осигурява бърз интерактивен достъп до актуални данни за професиите от СППОО-2024
- Ползва отворени стандарти и машинночетим формат

Защо е важен новият дигитален СППОО?

- Платформата е създадена така, че търсещите обучение лица, родителите на ученици, обучаващите организации, работодателите, експерти от различни институции, кариерни консултанти да намират бързо и интуитивно основната информация за *професиите на настоящето и бъдещето*
- Всяка професия е представена с ясна и структурирана информация – област на образование, професионално направление, квалификационни нива, възможности за реализация, описание на основните дейности, изисквания към кандидатите за обучение
- Потребителите могат лесно и персонализирано да откриват професии според интереси, квалификация и сектор на икономиката

Още предимства

- ✓ **Връзка с пазара на труда** - отбелязани са: защитените професии; професиите с очакван недостиг на кадри; регулираните професии.

По този начин платформата подпомага информирания избор за обучение и кариера.

- ✓ **Достъп до ключови документи** - към всяка професия са налични: Държавни образователни стандарти (ДОС) и Национални изпитни програми (НИП), като базова учебна документация в системата на ПОО.
- ✓ **Сравнение между стария и новия СППОО** - визуализират се съответствията между СППОО-2003 и СППОО-2024 – удобен инструмент за обучаващи институции и експерти.

Визия

Списък на професиите за професионално образование и обучение (СПОО) – 2024

СПОО представлява официален списък с всички професии, специалности и степени на професионална квалификация (първа, втора, трета и четвърта), по които се осъществява професионално образование и обучение в България. През 2024 е утвърден нов СПОО, в който са включени професии със значително присъствие на дигитални и зелени компетентности. Списъкът влиза в сила от 1 януари 2026 за лица над 16 г. и от учебната 2026/2027 г. за учениците, приети в VIII клас.

За СПОО

Полезни връзки

Статистически данни

English

Филтриране на професии

Търсене

Въведете текст...

Област на образование

Всички области

Професионално направление

Всички професионални направ

Какво е вашето образование?

Няма значение

Длъжност по НКПД

Добави длъжност по НКПД

Няма добавени професии и длъжности по НКПД

Степен на професионална квалификация

I II III IV

Регулирана професия

Всички Да Не

Списък на професиите за професионално образование и обучение (СПОО) – 2024

ПОДРЕЖДАНЕ

По Код

По Азбучен Ред

Възходящо

Низходящо

ВИЗУАЛИЗАЦИЯ

Свий всички

Разгъни всички

011 Образование

0113 Образователна подготовка без предметна специализация

011301 Помощник-възпитател

III СПК Детайли

011302 Образователна медиация

III СПК Детайли

011303 Помощник-учител

IV СПК Детайли

021 Изкуства

0211 Аудио-визуални техники и производство на медийни продукти

021101 Графичен дизайн

III СПК Детайли

021102 Компютърна графика

III СПК Детайли

Статистика за СПОО 2024

18
Области на образование

47
Професионални направления

193
Професии с първа, втора, трета или четвърта степен на професионална квалификация

353
Професионални гимназии

169 390
учащи в професионални паралелки през 2024/2025 учебна година

36
Професионални колежи

787
учащи в програми за придобиване на IV-та СПК през 2024/2025 учебна година

839
Центрове за професионално обучение

69 896
обучени лица над 16-годишна възраст през 2024 година

НОВИ ПРОФЕСИИ

20

В СПОО 2024 са включени 20 изцяло нови професии, отговарящи на съвременните изисквания на пазара на труда.

РЕГУЛИРАНИ ПРОФЕСИИ

28

В СПОО 2024 са включени 28 регулирани професии или професии, въведени с наименование в нормативен акт.

Затвори

Дигиталният СПОО 2024 – с потенциал за повече от регистър

- ✓ Подкрепя **дигитализацията** на професионалното образование и обучение като цяло
- ✓ Прави **по-видими зелените и дигиталните умения**, заложиени в новите професии
- ✓ Осигурява **надеждна информация** чрез уебслужби и данни от Информационната система на НАПОО
- ✓ По косвен начин свързва образованието и обучението с **реалните нужди на бизнеса** и икономиката
- ✓ Повишава **„прозрачността“ на квалификациите**

С потенциал за съвременен дигитален инструмент, осигуряващ:

- *кариерно ориентиране*
- *планиране на обучение*
- *информиран избор на професия*

Перспективи и предизвикателства

- Възможност за бъдеща интеграция с различни системи и регистри, подкрепящи образованието, обучението и пазара на труда
- Използване на потенциала на изкуствения интелект (AI)
- Повече интегрирани статистически данни (например по типове потребители и др.)
- Разширени възможности за различни анализи
- По-добра визуализация на кариерните пътеки
- Възможна интеграция с бъдещи микроудостоверения, и др.

В перспектива: Дигиталният СППОО създава основа за бъдещо развитие на цифрови квалификационни екосистеми

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ
ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ
И ОБУЧЕНИЕ

**Благодаря Ви
за вниманието!**

e-mail: naroo@navet.government.bg

<http://www.navet.government.bg>

02/971 20 70